

HAALBAARHEID ELEKTRONISCHE IDENTIFICATIE VEE

Robert Hoste

In Nederland wordt gewerkt aan de opzet en introductie van een nieuw systeem van Identificatie en Registratie (I&R) van vee. Dit systeem wordt generiek opgezet, dus met een gelijke systeemstructuur voor alle diersoorten. Er wordt uitgegaan van het gebruik van elektronische identificatiemiddelen. Voor de verschillende diersectoren zijn de economische consequenties op sectorniveau berekend, zowel voor primaire bedrijven, als transporteurs, slachterijen, exportverzamelplaatsen, import en destructor. Alle relevante kostenposten zijn meegenomen: aanschaf van identificatiemiddelen, aanbrengapparatuur, uitleesapparatuur, apparatuur voor het melden van de nummers aan de I&R-database en de communicatiekosten voor het melden. De economische consequenties van elektronische I&R worden vergeleken met het huidige systeem. Er wordt in dit artikel ingegaan op één alternatief scenario, namelijk dat waarin de transporteurs alle dierverplaatsingen meldt, en waarbij de boerenbedrijven, slachterijen enzovoort alleen geboren, geslachte en gestorven dieren melden.

Elektronische I&R duurder

In tabel 1 zijn de jaarlasten weergegeven van het huidige I&R-systeem en die van een situatie met gebruik van elektronische I&R.

Voor de rundveesector en de schapen/geitensector is het toepassen van elektronische I&R ongeveer twee tot driemaal zo duur als het huidige I&R systeem. In de varkenshouderij stijgen de jaarlijkse lasten zelfs met een factor zes. Ook in absolute termen betekent dat een forse financiële druk op deze sector. De grootste kostenpost voor alle sectoren zijn de oormerken. Hierdoor vallen de hoogste lasten met name op de primaire bedrijven waar dieren geboren worden. De prijs per oormerk is dus zeer bepalend voor de uiteindelijke kosten.

<i>Tabel 1 Jaarlasten van I&R voor diverse diersectoren in het huidige systeem en in een alternatief systeem met elektronische I&R in miljoen euro per jaar</i>		
	Huidig systeem	Elektronische I&R
Rundvee	3,7	6,5
Varkens	8,7	50,5
Schapen en geiten	1,5	4,9

Baten van elektronische I&R

Een systeem met elektronische I&R kan behalve kosten ook baten opleveren. Voor de zeugenhouderij bijvoorbeeld zijn deze baten op bedrijfsniveau becijferd op maximaal 5,9 miljoen euro per jaar, uitgaande van groepshuisvesting (het gaat dan om individueel voeren, automatische berigheidsdetectie en diersselectie). Mogelijke baten voor slachterijen bestaan uit minder arbeid bij uitlezen en minder uitleesfouten. Met een aantal aannames zijn deze baten voor varkensslachterijen becijferd op bijna 1 miljoen euro per jaar. De netto-meerkosten in het elektronische I&R-scenario kunnen dus iets lager uitvallen. Op ketenniveau heeft de invoering van elektronische I&R een aantal voordelen, die in deze studie echter niet gekwantificeerd zijn. Het gaat dan om bijvoorbeeld betere mogelijkheden voor 'tracking and tracing'-systemen, verbetering van productkwaliteit door gegevensuitwisseling in de keten, mogelijkheden voor en borging van productdifferentiatie en een beter consumentenvertrouwen. Verder zijn bij een elektronisch I&R-systeem voordelen te verwachten op het gebied van de dierziektebestrijding. Dieren en dier- en bedrijfscontacten kunnen geregistreerd en daarvoor snel opgespoord worden.

Rol van de transportsector

Ook het opnemen van het transport als actor in het systeem is een plus. Tenslotte heeft elektronische I&R als voordeel dat het aantal fouten in de I&R-database minimaal is. Het toepassen van elektronische I&R met geautomatiseerd datatransport en -verwerking kan daarin een belangrijke rol spelen. De rol van de transporteur wordt meer dienstverlenend. Omdat hierdoor kosten ontstaan, maar dit sectorbreed gebeurt, mag verwacht worden dat deze worden terugbetaald door de opdrachtgever van de transporteur. De transportsector kan in dat geval werken aan een hogere toegevoegde waarde (dienstverlening) en een beter imago van de veetransporten.

Elektronische I&R brengt in eerste instantie extra kosten met zich mee. Uit oogpunt van concurrentieverhoudingen, traceerbaarheid en dierziektebestrijding kan het echter een belangrijke rol gaan spelen.

Meer informatie:

IMAG-rapport 2002-07 *Haalbaarheidsonderzoek Elektronische Identificatie*
(<http://www.imag.dlo.nl/PDF/rapporten/Rapport2002-07.pdf>)